
Istungidokument

B8-0514/2018

5.11.2018

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B8-0417/2018 alusel

vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 5

Lyme'i tõve ehk puukborrelioosi kohta
(2018/2774(RSP))

**Alojz Peterle, Daciana Octavia Sârbu, Jadwiga Wiśniewska, Frédérique
Ries, Merja Kyllönen, Michèle Rivasi, Mireille D'Ornano, Sylvie Goddyn**
keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon Lyme'i tõve ehk puukborrelioosi kohta
(2018/2774(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust Lyme'i tõve ehk borrelioosi kohta (O-000088/2018 – B8-0417/2018),
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse aruannet, mis käsitleb Lyme'i borrelioosi seroloogiliste testide diagnostilise täpsuse kohta käiva kirjanduse süstemaatilist ülevaadet,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu puukborrelioosi seire teemalist ekspertide võrgustiku nõustamiskoosolekut, mis toimus 2016. aasta jaanuaris Stockholmis,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 1998. aasta otsust nr 2119/98/EÜ, millega moodustatakse ühenduses epidemioloogilise seire ja nakkushaiguste tõrje võrgustik¹,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et õigus tervise kaitsesele on põhiõigus, mis on sätestatud Euroopa Liidu aluslepingutes, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 168;
- B. arvestades, et Lyme'i tõbi ehk puukborrelioos on bakteriaalne haigus, mida tekitab bakter nimega *Borrelia burgdorferi* ning mis kandub inimestele bakteriga nakatunud puugi hammustuse kaudu; arvestades, et Lyme'i tõbi on inimeste ja mitme kodu- ja metsloomaliigi nakkushaigus ning levib puukide kaudu;
- C. arvestades, et hinnanguliselt 650 000–850 000 üksikjuhuga on puukborrelioos Euroopas kõige levinum zoonoos, kusjuures sagedamini esineb seda Kesk-Euroopas; arvestades, et nakatatakse kevadsuvisel poolaastal (aprillist oktoobrini) ja et riikides, kus borrelioosi esineb, peetakse seda põllumajandustootjate, metsandustöötajate ja välitingimustes uurimistööd tegevate teadlaste kutsehaiguseks;
- D. arvestades, et nakatunud puukide ja tõve levik näib geograafiliselt laienevat, sest juhtusid registreeritakse nüüd ka suurematel pikkus- ja laiuskraadidel ning linnades ja asulates; arvestades, et mõned arvatavad põhjused on muutused maakasutuses, sealhulgas madala kvaliteediga maa metsastamine ja invasiivsete taimede levik, ning kliimamuutused, globaalne soojenemine, liigniiskus ja muu inimkäitumisega seotud tegevus;
- E. arvestades, et Euroopas puudub üksmeel Lyme'i tõve ravi, diagnoosimise ja

---

¹ EÜT L 268, 3.10.1998, lk 1.

sõeluuringute osas ning liikmesriikide tavad on erinevad;

- F. arvestades, et nakatunud puugi hammustust ja Lyme'i tõve sümptomeid ei pruugita märgata ja teatud juhtudel kulgeb haigus sümptomiteta, mis võib mõnikord põhjustada ränki tüsistusi ja krooniliste haiguste sarnaseid püsivaid kahjustusi, eriti juhtudel, kui patsient ei saa aegsasti diagnoosi;
- G. arvestades, et Lyme'i tõve usaldusväärsem varajane diagnoosimine vähendab märkimisväärselt hilises staadiumis juhtumite arvu, parandades nii patsientide elukvaliteeti; arvestades, et see vähendab ka haiguse põhjustatavat finantskoormust, säästes ELi teadusprojekti DualDur juhtide väitel ligikaudu 330 miljoni euro väärtuses tervishoiukulusid juba esimese viie aasta jooksul;
- H. arvestades, et paljusid patsiente ei diagnoosita õigeaegselt ega ole neile kättesaadav sobiv ravi; arvestades, et patsientidele tundub, et nad ei saa ametiasutustelt vajalikku abi ega tähelepanu, ning osal neist tekivad püsivad sümptomid, mis võivad viia kroonilise haiguse väljakujunemiseni;
- I. arvestades, et praegu ei ole Lyme'i tõve vastu vaktsiini;
- J. arvestades, et puukborrelioosi tegelik koormus ELis ei ole teada, sest haiguse kohta puudub statistika ning haigusjuhtude määratlused, laboriuuringute meetodid ja seiresüsteemid on väga erinevad;
- K. arvestades, et Lyme'i tõve varase ja hilise staadiumi jaoks ei ole määratud eraldi rahvusvahelise haiguste klassifikatsiooni (RHK) koode; arvestades, et Lyme'i tõve hilise staadiumi erinevate sümptomite jaoks ei ole määratud eraldi RHK koode;
- L. arvestades, et Lyme'i tõve ja sellega seotud haiguste rahvusvahelise ühingu (International Lyme and Associated Diseases Society, ILADS) ravipraktika suunised erinevad Ameerika nakkushaiguste ühingu (Infectious Diseases Society of America, IDSA) omadest ja kahe lähenemise vahelised erinevused mõjutavad ka ravipraktikat ELis;
- M. arvestades, et puuduvad põhjalikud teadmised selle kohta, kuidas Lyme'i tõbi kujuneb krooniliseks haiguseks;
- N. arvestades, et tervishoiutöötajad ning samuti patsientide ühendused ja rikkumistest teatajad on selle terviseprobleemi eest juba peaaegu kümme aastat hoiatanud;
- O. arvestades, et kuigi Lyme'i tõbi on meditsiinis hästi tuntud, on see jätkuvalt aladiagnostitud, eriti kuna haiguse sümptomeid on raske märgata ja puudu on sobivatest diagnostilistest testidest;
- P. arvestades, et Lyme'i tõve puhul kasutatavad sõeluuringud – näiteks ensüümimmunosorptsioonanalüüs, mis avastab korraga vaid ühe nakkuse – ei anna alati täpseid tulemusi;
- Q. arvestades, et paljud eurooplased on pidevas Lyme'i tõppe nakatumise ohus oma ametialase tegevuse tõttu (põllumajandustootjad, metsandustöötajad, väliuuringuid

tegevad teadlased ja üliõpilased, näiteks bioloogid, geoloogid, mõõdistajad ja arheoloogid);

- R. arvestades, et Lyme'i tõve puhul järgitakse meditsiinisektoris sageli aegunud soovitusi, mis ei arvesta piisavalt teadusuuringute arenguga;
1. tunneb muret Lyme'i tõve murettekitavalt ulatusliku leviku pärast Euroopa elanike seas, sest kasutatud rahvaloendusmeetodite andmete kohaselt põeb seda haigust umbes miljon inimest;
  2. tuletab meelde, et kõigis liikmesriikides on puukborrelioosi esinemissagedus erineval määral kasvanud, mistõttu on sellest kujunenud Euroopas omaette terviseprobleem;
  3. tunneb heameelt praeguseks eraldatud liidu vahendite üle, mis on ette nähtud puukborrelioosi varajase avastamise ja tulevase ravi uurimiseks (umbes 16 miljonit eurot selliste projektide kaudu nagu ANTIDotE, ID-LYME ja LYMEDIADEx);
  4. nõuab täiendavate vahendite eraldamist Lyme'i tõve diagnoosimis- ja ravimeetodite arendamiseks; ergutab sellega seoses edendama teadustööd: eraldama rohkem vahendeid ning ühtlasi vahetama epidemioloogilisi andmeid, sh andmeid patogeensete ja mittepatogeensete geneetiliselt määratud liikide jaotuse ja levimuse kohta;
  5. nõuab tihedamat rahvusvahelist koostööd Lyme'i tõve uurimisel;
  6. ergutab komisjoni koguma võimalikult palju teavet liikmesriikide Lyme'i tõve sõeluuringute meetodite või ravitavade kohta;
  7. nõuab kohustuslikku aruandlust kõigis liikmesriikides, kus Lyme'i tõbe esineb;
  8. kutsub komisjoni üles hõlbustama liikmesriikide koostööd ja parimate tavade vahetamist Lyme'i tõve seire, diagnoosimise ja ravi osas;
  9. tunneb heameelt selle üle, et teatavad liikmesriigid on konkreetse metoodika alusel lisanud Lyme'i tõve oma riiklikesse seiresüsteemidesse;
  10. kutsub komisjoni üles looma ühtseid seireprogramme ning tegema liikmesriikidega koostööd, et hõlbustada diagnostika ja ravi ühtlustamist; kutsub komisjoni üles tunnustama puukborrelioosi põllumajandus- ja metsandustöötajate ning välitingimustes uurimistööd tegevate teadlaste (näiteks bioloogid, geoloogid, mõõdistajad ja arheoloogid) kutsehaigusena;
  11. nõuab, et liikmesriikides kehtestataks individuaalsed puugitõrje- ja -kontrollimeetmed, et piirata *Borrelia* bakterite levikut;
  12. nõuab tõenduspõhiste suuniste väljatöötamist Lyme'i tõve kliinilise ja laboratoorse diagnostika jaoks; nõuab Lyme'i tõve varase ja hilise staadiumi jaoks eraldi RHK koodide määramist; nõuab eraldi RHK koodide määramist ka Lyme'i tõve hilise staadiumi erinevate sümptomite jaoks;
  13. nõuab, et komisjon avaldaks perearstide koolitamise ELi parimatele tavadele tuginevad suunised, et hõlbustada Lyme'i tõve diagnoosimist ja sõeluuringuid;

14. palub liikmesriikidel kasutada kliinilisi uuringuid laiemalt, et arst saaks isegi seroloogilise testi negatiivse tulemuse puhul Lyme'i tõve diagnoosida ning aidata patsiendil pääseda ummikseisust, kus teda ei ravita;
15. kutsub komisjoni üles hindama, kui levinud on olukord, kus patsient püüab kaua saada Lyme'i tõve õiget diagnoosi ja ravi, ning eriti ravi otsivate patsientide piiriülese liikumise ulatust ja selle rahalisi tagajärgi;
16. nõuab uuenduslike projektide kavandamist ja algatamist, millega tõhustada andmete kogumist ning teadlikkuse suurendamist ja koolitusmeetmeid;
17. tunneb heameelt komisjoni rakendusotsuse üle epidemioloogilise seirega hõlmataivate nakkushaiguste ja seonduvate tervise eriküsimuste ning asjaomaste haigusjuhumääratluste kohta¹, milles lisatakse nakkushaiguste loetellu neuroborrelioos;
18. rõhutab, et Lyme'i tõve lisamine Euroopa epidemioloogilise seire võrgustikku võimaldab patsientidel kasutada kindla ja struktureeritud tervishoiusüsteemi eeliseid, milleks on pidev suhtlus liikmesriikide pädevate asutuste vahel, kiire ja usaldusväärne puukborrelioosijuhtude avastamine liidus, vastastikune abi kogutud seireandmete analüüsimisel ja tõlgendamisel ning vajalikud vahendid haiguse inimeste seas levimise tõkestamiseks;
19. palub liikmesriikidel, kes saavad taotleda komisjonilt logistilist abi, käivitada eelkõige haiguse suurima levikuga piirkondades teadlikkuse suurendamise ja teavituskampaania, et hoiatada elanikkonda ja kõiki asjaomaseid isikuid Lyme'i tõve eest;
20. palub komisjonil koostada Lyme'i tõve vastu võitlemise Euroopa kava, mis vastaks selle varjatud epideemia tõsidusele; ergutab looma Lyme'i tõvega tegelevat Euroopa võrgustikku, kuhu kuuluksid asjaomased sidusrühmad;
21. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles avaldama ühised haigustõrje suunised inimeste jaoks, kellel on suur oht Lyme'i tõppe nakatuda, näiteks välitingimustes töötavad inimesed, ning ühtlustatud diagnostika- ja ravisuunised;
22. kutsub komisjoni üles võtma kasutusele ennetavaid teste ja meetodi puukborrelioosi nakkuse kiireks raviks ja jälgimiseks põllumajandus- ja metsandussektori töötajate ning välitöödel andmeid koguvate teadlaste seas;
23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile.

---

¹ ELT L 170, 6.7.2018, lk 1.